

SZPITAL UNIWERSYTECKI
W KRAKOWIE

ZAL.13- P-Q-Ż-09

DIETA BEZ SALICYLANÓW

Dieta zalecana dla pacjentów:

- u których występuje astma aspirynowa
- dla osób uczulonych na aspirynę
- pomocniczo w leczeniu pokrzywki

Jest to dieta, która polega na zmniejszeniu podaży lub na wyeliminowaniu salicylanów z codziennego jadłospisu, poprzez odpowiedni dobór produktów spożywczych. Jej celem jest utrzymanie podaży salicylanów w spożywanych pokarmach na takim poziomie, przy którym nie będą występowały objawy niepożądane. Poziom ten jest indywidualny (inny dla każdego pacjenta) oraz zależny od okoliczności /w sytuacjach stresowych zmniejsza się tolerancja organizmu na salicylany/.

W naturze salicylany można spotkać w warzywach, owocach, ziołach i przyprawach, herbacie, orzechach, sokach, winie i piwie.

Kwas salicylowy pełni rolę mediatora w odpowiedzi roślin na infekcje bakteryjne i wirusowe oraz stres środowiskowy, prowadząc do zainicjowania reakcji obronnych. Zawartość salicylanów maleje w miarę dojrzewania owoców, dlatego poleca się konsumowanie owoców w ich dojrzałej postaci. Również pokarmy ugotowane z reguły zawierają mniej salicylanów niż świeże lub suszone. Niekiedy zachodzi potrzeba całkowitej eliminacji pokarmów, które zawierają salicylany.

Salicylany mogą być także obecne w kosmetykach i innych produktach zdrowotnych. Należy skontrolować skład produktu podany na etykietce pod kątem obecności salicylanów. Dodatkowo zabronione jest stosowanie kwasu acetylosalicylowego (aspiryny) i innych pokrewnych leków.

W diecie należy unikać następujących leków i produktów spożywczych:

- **niesteroidowe leki zapalne(NLPZ)**, które działają przeciwbólowo, przeciwzapalnie i przeciwgorączkowo, np. polopirynai aspiryna (kwas acetylosalicylowy), która zaostrza objawy astmy

PL 31-501 Kraków, ul. Mikołaja Kopernika 36,
tel. +(48) 12 424 70 01, fax. +(48) 12 424 74 87
www.su.krakow.pl

**SZPITAL UNIWERSYTECKI
W KRAKOWIE**

- **ziola:** mięta, tymianek, estragon, rozmaryn, koper, szalwia, oregano, majeranek , bazylia, nasiona selera i sezamu
- **przyprawy:** anyż, pieprz turecki, cynamon, kminek, curry w proszku, kozieradka, gałka muszkatołowa, musztarda, papryka i kurkuma
- **owoce:** jabłka, jeżyny, wiśnie, rodzynki, winogrona, porzeczki, nektarynki, pomarańcze, brzoskwinie, morele, śliwki, suszone śliwki, maliny, truskawki
- **warzywa:** głównie brokuły, cykoria, ogórki, pomidory, rzodkiew, słodka kukurydza oraz szpinak i oliwki
- **bakalie:** migdały, orzeszki ziemne, orzechy brazylijskie, orzechy macadamia, pistacjowe i włoskie, orzechy kokosowe
- **alkohole** (poza wódką i dżinem)
- **napoje:** kawa, herbata, coca-cola i herbata z mięty
- **inne:** miód, lukrecja, cukierki miętowe, produkty drożdżowe, sosy pomidorowe oraz ogólnie: żywność wysoce przetworzona.

Produkty, które nie zawierają kwasu salicylowego i mogą być stosowane w diecie:

- **produkty zbożowe:** pieczywo, ziarna zbóż - gryka, proso, owies, żyto, pszenica, ryż, orkisz
- **warzywa:** biała odmiana ziemniaków (obrane ze skórki), zielona i biała kapusta, selery, suszona fasolka, fasolka z puszki bez dodatku soli i cukru
- **owoce:** banany, gruszki obrane ze skórki, lima (cytrus), granaty, mango i papaia
- **bakalie:** mak, orzechy nerkowca, słonecznik, orzechy laskowe
- **mięsa, ryby, jaja**
- **produkty mleczne:** biały ser, mleko, sery, jogurt naturalny
- **tluszcze:** oleje roślinne (słonecznikowy, sojowy) tłoczone na zimno i bez dodatku konserwantów, masło i margaryna
- **napoje:** niegazowana woda mineralna, słaba herbata (najlepiej z owoców dzikiej róży), kawa bezkofeinowa, mleko sojowe, mleko ryżowe, sok gruszkowy domowej roboty

PL 31-501 Kraków, ul. Mikołaja Kopernika 36,
tel. +(48) 12 424 70 01, fax. +(48) 12 424 74 87
www.su.krakow.pl

SZPITAL UNIWERSYTECKI
W KRAKOWIE

- **środki słodzące:** cukier, syrop klonowy
- **przyprawy:** sól morską, sos sojowy bez przypraw, szafran

W dołączonej tabeli znajdują się produkty spożywcze, które zostały uszeregowane według zawartości salicylanów:

- produkty o śladowej, bardzo niskiej oraz niskiej zawartości salicylanów ***można spożywać codziennie***
- produkty ze średnią zawartością salicylanów ***tylko od czasu do czasu***
- produkty o wysokiej, bardzo wysokiej i ekstremalnie wysokiej zawartości salicylanów ***należy na stałe wyeliminować z diety***

Szczególną uwagę należy zwrócić, aby kupować produkty ze sprawdzonych źródeł. Warzywa często są sztucznie nawożone i opryskiwane, co znacznie zwiększa zawartą w nich ilość salicylanów.

Poniżej tabela

PL 31-501 Kraków, ul. Mikołaja Kopernika 36,
tel. +(48) 12 424 70 01, fax. +(48) 12 424 74 87
www.su.krakow.pl

SZPITAL UNIWERSYTECKI
W KRAKOWIE

Nazwa produktów	Zawartość śladowa – produkty bezpieczne	Bardzo niska	Niska	Zawartość średnia	Wysoka	Bardzo wysoka	Ekstremalnie wysoka
Warzywa	zielona i biała kapusta, selery, suszona fasolka, fasolka z puszki bez dodatku soli i cukru, białe ziemniaki obrane ze skórki, niektóre gatunki sałaty	brukselka; świeży szczypiorek, pietruszka, koperek <i>/nie dotyczy postaci suszonych/</i> , czosnek, pory, czerwona kapusta, szalotka, suszony żółty groch	świeże szparagi, buraczki czerwone, kalafior, cebula, białe ziemniaki ze skórką, dynia, słodka kukurydza, pomidor, rzepa, mrożony szpinak, zielona fasolka szparagowa, kabaczek	marchewka, sok pomidorowy, grzyby, obrane ze skórki bakłażany, sałata z <i>wyjątkiem lodowej</i> ; puszkowane szparagi, czarne oliwki, słodka kukurydza, czerwone ziemniaki i czerwone buraczki	bakłażany ze skórką, brokuły, ogórki, świeży szpinak, słodkie ziemniaki, puszkowane pomidory i przecier pomidorowy, bób, puszkowana okra, pasternak zwyczajny, rukiew wodna	cykoria, papryka chili, kabaczki, cykoria endywia, puszkowane zielone oliwki, pieprz, rzodkiewka	korniszony

PL 31-501 Kraków, ul. Mikołaja Kopernika 36,
tel. +(48) 12 424 70 01, fax. +(48) 12 424 74 87
www.su.krakow.pl

SZPITAL UNIWERSYTECKI
W KRAKOWIE

Owoce	banany, gruszki obrane ze skórki, lima, granat, mango, papaja	zielone jabłka <i>złote delcjusze</i> obrane ze skórki, melonowiec właściwy, granatowiec właściwy, pomidor drzewiasty	świeże figi, cytryna, mango, czerwony <i>delicjusz</i> obrany ze skórki, rabarbar, marakuja, owoc kaki	kiwi, gruszka ze skórka, liczi chińskie	awokado, większość gatunków jabłek, melon cantaloupe, wiśnie, grejpfruty, mandarynki, morwa, brzoskwinie, arbuzy, tangelo	świeże morele, żurawiny, świeże daktyle, pomarańcze, ananas, śliwki, truskawki, białe winogrona, jeżyny, jagody, czarna porzeczka	suszone daktyle, suszone morele, czerwona porzeczka, maliny, rodzynki, śliwki
Produkty zbożowe	gryka, proso, owies, ryż, żyto, pszenica, orkisz				kukurydza		
Nazwa produktów	Zawartość śladowa – produkty bezpieczne	Bardzo niska	Niska	Zawartość średnia	Wysoka	Bardzo wysoka	Ekstremalnie wysoka

PL 31-501 Kraków, ul. Mikołaja Kopernika 36,
tel. +(48) 12 424 70 01, fax. +(48) 12 424 74 87
www.su.krakow.pl

SZPITAL UNIWERSYTECKI
W KRAKOWIE

Nasiona i orzechy	mak	Orzechy nerkowca	słonecznik, orzesznik jadalny, orzechy laskowe	sezam, orzechy włoskie, wiórki kokosowe (suche)	orzechy brazylijskie, orzechy macadamia, orzeszki piniowe, orzeszki pistacjowe	migdały, orzechy arachidowe w skórce	
Środki słodzące	Cukier, syrop klonowy			melasa		miód	
Mięso, drób, ryby, jaja	mięso <i>/nie dotyczy mięsa przetworzonego fabrycznie/,</i> ryby, drób i jajka <i>/z wyjątkiem wątróbki i krewetek/</i>						
Tłuszcze	oleje roślinne (słonecznikowy, sojowy) tłoczone na zimno i bez dodatku		masło klarowane		oleje: migdałowy, kukurydziany, sezamowy, arachidowy, z	olej kokosowy, oliwa z oliwek	

PL 31-501 Kraków, ul. Mikołaja Kopernika 36,
tel. +(48) 12 424 70 01, fax. +(48) 12 424 74 87
www.su.krakow.pl

SZPITAL UNIWERSYTECKI
W KRAKOWIE

	konserwantów, masło				orzechów włoskich		
Mleko i jego przetwory	mleko, masło, sery /z wyjątkiem <i>Blue vein-ser pleśniowy</i> /, jogurt naturalny						
Nazwa produktów	Zawartość śladowa – produkty bezpieczne	Bardzo niska	Niska	Zawartość średnia	Wysoka	Bardzo wysoka	Ekstremalnie wysoka
Zioła i przyprawy	sól morską, sos sojowy bez przypraw, szafran		świeże liście kolendry siewnej, czosnek, ocet słodowy			bazylia, liść laurowy, kminek, sproszkowana papryka, gałka muszkatołowa, biały pieprz, esencja waniliowa	ziele angielskie, anyż, czarny pieprz, kardamon, pieprz cayenne, sproszkowany seler, cynamon, goździki, kmin rzymski, curry, koperek, kozieradka,

PL 31-501 Kraków, ul. Mikołaja Kopernika 36,
tel. +(48) 12 424 70 01, fax. +(48) 12 424 74 87
www.su.krakow.pl

SZPITAL UNIWERSYTECKI
W KRAKOWIE

							garam masala, imbir, lukrecja, przyprawa <i>mace</i> , mięta, oregano, papryka, rozmaryn, szalwia, estragon, kurkuma, tymianek
Napoje	woda, kawa bezkofeinowa, mleko, mleko sojowe, mleko ryżowe, domowy sok gruszkowy		kupny sok gruszkowy, kawa z mniszka, orkiszowa; z alkoholi: gin, whisky, wódka	coca-cola, herbata z owoców dzikiej róży, piwo, sherry, brandy	herbata z rumianku, kawa, kawa zbożowa z cykorią, herbata	herbatka miętowa; likiery, porto, wino, rum	koncentraty o smaku owocowym do sporządzania napojów, aromatyzowane napoje o smaku owocowym, soki owocowe i warzywne

PL 31-501 Kraków, ul. Mikołaja Kopernika 36,
tel. +(48) 12 424 70 01, fax. +(48) 12 424 74 87
www.su.krakow.pl

SZPITAL UNIWERSYTECKI
W KRAKOWIE

Inne	tofu, kakao, puder z nasion szarańczynu strąkowego				ekstrakt drożdżowy	pokarmy sztucznie barwione i aromatyzowane, np. cukierki, galaretki, kisiele, lemoniada , słodkie sosy, lizaki; żywność barwiona na żółto tartrazyną	musztarda, ocet winny i cydrowy
------	---	--	--	--	-----------------------	---	------------------------------------

PL 31-501 Kraków, ul. Mikołaja Kopernika 36,
tel. +(48) 12 424 70 01, fax. +(48) 12 424 74 87
www.su.krakow.pl

SZPITAL UNIWERSYTECKI
W KRAKOWIE

PL 31-501 Kraków, ul. Mikołaja Kopernika 36,
tel. +(48) 12 424 70 01, fax. +(48) 12 424 74 87
www.su.krakow.pl